పంచానువాకములు

1.సగ్ంహిత. 5-3-47,48

ప్రజాపతే రక్ష్యశ్వయత్తత్పరా ఽ పతత్తదశ్వో ఽ భవద్యదశ్వయ త్తదశ్వస్యా-శ్వత్వం తద్దేవా అశ్వమేధేనైవ ప్రత్య దధురేషవై ప్రజాపతిగ్ం సర్వం కరోతి యో ఽ శ్వమేధేన యజతే సర్వ ఏవ భవతి సర్వస్యవా ఏషా ప్రాయశ్చిత్తి స్సర్వస్య భేషజగ్ం సర్వం వా ఏతేన పాప్మానం దేవా అతరన్నపివా ఏతేన బ్రహ్మహత్యా మతరన్థ్సర్వం పాప్మానమ్ । 47 ॥

తరతి తరతి బ్రహ్మహత్యాం యో ఽ శ్వమేధేన యజతే య ఉచైనమేవం వేదోత్తరం వై తత్ప్రజాపతే రక్ష్యశ్వయత్తస్మాదశ్వస్యోత్తరతో ఽ వద్యన్తి దక్షిణతో ఽ న్యేషాం పశూనాం వైతసః కటో భవత్యప్సు యోనిర్వా అశ్వో ఽ ప్సుజో వేతసస్స్వ ఏవైనం యోనౌ ప్రతిష్ఠాపయతి చతుష్టోమస్స్తోమో భవతి సరడ్డవా అశ్వస్య సక్థ్యా ఽ వృహత్తద్దేవాశ్చతుష్టోమేనైవ ప్రత్యదధుర్యచ్చతుష్టోమ స్స్తోమో భవ త్యశ్వస్య సర్వత్వాయ ।

2..పవమానసూక్తము బ్రా. 1-4-46

పవమానస్సువర్జనః । పవిత్రేణ విచర్షణిః । యః పోతా సపునాతుమా । పునన్తుమా దేవజనాః । పునన్తు మనవోధియా । పునన్తు విశ్వ ఆయవః । జాతవేదః పవిత్రవత్ । పవిత్రేణ పునాహిమా । శుక్రేణ దేవ దీద్యత్ । అగ్నే క్రత్వా క్రతూగ్ంరను । యత్తే పవిత్రమర్చిషి । అగ్నే వితత మంతరా । బ్రహ్మ తేన

Vedanta Sangraham

Scanned by CamScanner

పునీమహే । ఉభాభ్యాం దేవసవితః । పవిత్రేణ సవేనచ । ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే । వైశ్వదేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్ । యస్యై బహ్వీస్తనువో వీతపృష్ఠాః । తయా మదన్తస్సధమాద్యేషు । వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయీణామ్ । వైశ్వానరో రశ్మిభిర్మా పునాతు । వాతః ప్రాణే నేషిరో మయో భూః । ద్యావా పృథివీ పయసా పయోభిః । ఋతావరీ యజ్ఞియేమా పునీతామ్ । బృహద్భిస్సవితస్తృభిః । వర్షిష్ఠైర్దేవ మన్మభిః । అగ్నేదక్షైః పునాహిమా । యేనదేవా అపునత । యేనాపో దివ్యంకశః । తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా । ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే । యః పావమానీ రధ్యేతి । ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసమ్ । సర్వగ్ం సపూత మశ్నాతి । స్వదితం మాతరిశ్వనా । పావమానీర్యో అధ్యేతి । ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసమ్ । తస్మై సరస్వతీ దుహే । క్షీరగ్ం సర్పిర్మధూదకమ్ । పావమానీస్స్వస్త్యయనీః । సుధుఘాహిపయస్వతీః । ఋషిభిస్సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణే ష్వమృతగ్ం హితమ్ । పావమానీర్దిశంతునః । ఇమంలోక మథో అముమ్ । కామాన్త్సమర్ధయన్తునః । దేవీర్దేవై స్సమాభృతాః । పావమానీ స్స్వస్త్యయనీః । సుధుఘాహి ఘృతశ్చుతః । ఋషిభిస్సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణే ష్వమృతగ్ం హితమ్ । యేన దేవాః పవిత్రేణ । ఆత్మానం పునతేసదా । తేన సహస్రధారేణ । పావమాన్యః పునన్తుమా । ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్ । శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయమ్ । తేన బ్రహ్మవిదోవయమ్ । పూతం బ్రహ్మ పునీమహే । ఇన్ద్రస్సునీతీ సహమా పునాతు । సోమస్స్వస్త్యా వరుణస్సమీచ్యా । యమోరాజా ప్రమృణాభిః పునాతుమా । జాతవేదామోర్జయంత్యా పునాతు ।

Scanned by CamScanner

3.బ్రా. 3-9-56 నుండి 58

సర్వేషువా ఏషులోకేషు మృత్యవో ఉన్వాయత్తాః। తేభ్యో యదాహుతీర్న జుహుయాత్ । లోకేలోక ఏనం మృత్యుర్విందేత్ । మృత్యవేస్వాహా మృత్యవే స్వాహేత్యభి పూర్వమాహుతీర్జుహోతి । లోకాల్లోకాదేవ మృత్యుమవ యజతే । నైనం లోకే లోకే మృత్యుర్విందతి । యదముష్మై స్వాహా ఉముష్మై స్వాహేతి జుహ్వాద్ద్వంచక్షీత । బహుం మృత్యుమమిత్రం కుర్వీత । మృత్యవేస్వాహేత్యేకస్మా ఏవైకాం జుహుయాత్ । ఏకోవా అముష్మిన్ లోకే మృత్యుః ।(56)

అశనయామృత్యురేవ । తమేవాముష్మిన్లోకేవయజతే । భ్రూణహత్యాయై స్వాహేత్యవభృథ ఆహుతిం జుహోతి । భ్రూణహత్యామేవావయజతే । తదాహుః । యద్భ్రూణహత్యా పాత్రాథ । కస్మాద్యజ్ఞేపి క్రియత ఇతి । అమృత్యుర్వా అన్యో భ్రూణహత్యాయా ఇత్యాహుః । భ్రూణహత్యావావ మృత్యురితి । యద్భ్రూణ హత్యాయైస్వాహేత్యవభృథ ఆహుతిం జుహోతి । (57)

మృత్యుమేవాహుత్యా తర్పయిత్వా పరిపాణం కృత్వా। భ్రూణఘ్నేభేషజం కరోతి। ఏతాగ్ంహవై ముండిభఔదన్యవః। భ్రూణహత్యాయై ప్రాయశ్చిత్తిం విదాం చకార । యోహాస్యాపి ప్రజాయాం బ్రాహ్మణగ్ంహంతి । సర్వస్మై తస్మై భేషజం కరోతి । జుమ్బకాయస్వాహేత్యవభృథ ఉత్తమా మాహుతిం జుహోతి । వరుణోవై జుమ్బకః । అన్తత ఏవ వరుణ మవయజతే । ఖలతేర్వ్యిక్లిధస్య శుక్లస్య పిఙ్గాక్షస్య మూర్ధంజుహోతి । ఏతద్వై వరుణస్యరూపమ్ । రూపేణైవ వరుణమవయజతే ।

Vedanta Sangraham

Scanned by CamScanner

॥ 4. అనువాకము. (స్వాధ్యాయబ్రాహ్మణము 8. అను. 12. పనస)

కూశ్మాణ్డై ర్జుహుయాద్యో ఽ పూత ఇవ మన్యేత యథా స్తేనో యథా భ్రూణహైవ మేష భవతి యో ఽ యోనౌ రేతస్సిఞ్చతి యదర్వాచీనమేనో భ్రూణహత్యాయా స్తస్మాన్ముచ్యతే యావదేనో దీక్షాముపైతి దీక్షిత ఏతైస్సతతి జుహోతి సంవత్సరం దీక్షితో భవతి సంవత్సరాదేవాత్మానం పునీతే మాసందీక్షితో భవతి యోమాసస్ససంవత్సర స్సంవత్సరా దేవాత్మానం పునీతే చతుర్విగ్ంశతిగ్ం రాత్రీర్దీక్షితో భవతి చతుర్విగ్ంశతి రర్ధమాసాస్సంవత్సర స్సంవత్సరా దేవాత్మానం పునీతే ద్వాదశ రాత్రీర్దీక్షితో భవతి ద్వాదశమాసాస్సంవత్సర స్సంవత్సరా దేవాత్మానం పునీతే షడ్రాత్రీర్దీక్షితో భవతి షడ్వా ఋతవస్సంవత్సర స్సంవత్సరా దేవాత్మానం పునీతే తిస్రోరాత్రీర్దీక్షితో భవతి త్రిపదా గాయత్రీ గాయత్రియా ఏవాత్మానం పునీతే నమాగ్ం సమశ్నీయాన్నస్త్రియ ముపేయాన్నో పర్యాసీత జుగుప్సేతానృతా త్పయో బ్రాహ్మణస్య వ్రతంయవాగూ రాజన్యస్యామిక్షా వైశ్యస్యాథో సౌమ్యే ఽ ప్యధ్వర ఏతద్వ్రతం బ్రూయాద్యది మన్యేతోప దస్యామీత్యోదనం ధానాస్సక్తూన్ఘృత మిత్యను వ్రతయేదాత్మనో ఽ నుపదాసాయ । 8 - 12 ।

5. అనువాకం - నారాయణంలో (12 పనస)

హిరణ్య శృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థంమే దేహి యాచితః । యన్మయా భుక్త మసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః । యన్మే మనసా వాచా కర్మణావా దుష్కృతం కృతమ్ । తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతిస్సవితాచ పునన్తు పునః

Vedanta sangraham

Scanned by CamScanner

పునః । నమో ఽగ్నయే ఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమో ఽద్భ్యః । ౧౨ । యదపాం క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్తం తదపగచ్ఛతాత్ । అత్యాశనా దతీపానాద్యచ్చ ఉగ్రాత్ప్రతి గ్రహాత్ । తన్నో వరుణో రాజా పాణినాహ్యావ మర్శతు । సో ఽహమపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్త కిల్బిషః । నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మ సలోకతామ్ । యశ్చాప్సు వరుణస్స పునాత్వఘమర్షణః । ఇమంమే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం సచతా పరుష్ణియా । అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయా ఽ ఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా । ఋతం చ సత్యంచాభీద్ధాత్తపసో ఽధ్యజాయత । తతో రాత్రిరజాయత తతస్సముద్రో అర్ణవః । ౧౩ । సముద్రాదర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి విదధద్విశ్వస్య మిషతో వశీ । సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్ । దివంచ పృథివీం చాన్తరిక్ష మథో సువః । యత్పృథివ్యాగ్ం రజస్స్వమాన్తరిక్షే విరోదసీ । ఇమాగ్ం స్తదాపో వరుణః పునాత్వఘమర్షణః । పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునాత్వఘమర్షణః । ఏషభూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా । ఏష పుణ్యకృతాం లోకానేష మృత్యోర్ హిరణ్మయమ్ । ద్యావా పృథివ్యోర్ హిరణ్మయగ్ం సగ్ంం శ్రితగ్ం సువః । ౧౪ । సనస్సువస్సగ్ం శిశాధి । ఆర్ద్రం జ్వలతి జ్యోతిరహమస్మి । జ్యోతిర్జ్వలతి బ్రహ్మాహమస్మి । యో ఽహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి । అహమేవాహం మాం జుహోమి స్వాహా । అకార్య కార్య వకీర్ణీ స్తేనో భ్రూణహా గురుతల్పగః ।

Vedanta Sangraham

Scanned by CamScanner

వరుణో ఉపామఘమర్షణస్తస్మాత్పాపాత్ప్రముచ్యతే । రజో భూమిస్త్వమాగ్ం
రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః । ఆక్రాన్త్సముద్రః ప్రథమే విధర్మ ఞ్జనయన్ప్రజా భువనస్య
రాజా । వృషాపవిత్రే అధిసానో అవ్యే బృహథ్సోమోవావృధే సువాన ఇన్దుః । ౧౫ ।

---0---

(1) హిరణ్యవర్ణా శ్శుచయః పావకా యాసుజాతః కశ్యపో యాస్విన్ద్రః ।
అగ్నిం యా గర్భందధిరే విరూపాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు ।

(2) యాసాగ్ంరాజా వరుణో యాతిమధ్యే సత్యానృతే అవపశ్యఞ్జనానామ్ ।
మధుశ్చుత శ్శుచయో యాః పావకాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనాభవన్తు ॥

(3) యాసాందేవా దివికృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా భవన్తి ।
యాః పృథివీం పయసోన్దన్తి శుక్రాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు ॥

(4) శివేనమా చక్షుషా పశ్యతాపశ్శివయా తనువోప స్పృశత త్వచంమే ।
సర్వాగ్ంఅగ్నీగ్ం రప్సుషదోహువేవో మయివర్చో బలమోజో నిధత్త ।

హరిః ఓమ్

Vedanta sangraham

Scanned by CamScanner